Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2023/100

2023 10 6

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

kuriame pristatomas 2023 m. atnaujintas Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinkos sukūrimo daugiametis įgyvendinimo planas

(C/2023/100)

1. *Pagrindiniai faktai*

Reglamentas, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ([1]) (toliau – EMSWe reglamentas) parengtas orientuojantis į esamą jūrų sektoriaus nacionalinių vieno langelio sistemų (MNSW) ([2]) tinklą. Reglamentu nustatoma bendra sąveiki aplinka, kuria naudodamiesi uoste besilankantys laivai galėtų teikti informaciją į krantą.

Reglamentu Komisija įgaliojama nustatyti standartizuotą duomenų rinkinį, apimantį visas pranešimų teikimo pareigas, taip pat sukurti MNSW bendrąsias sąsajas bei paslaugas ir vykdyti techninę jų priežiūrą. Reglamentas bus taikomas nuo 2025 m. rugpjūčio 15 d.

EMSWe reglamento 19 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija, tinkamai pasikonsultavusi su nacionaliniais ekspertais, patvirtintų ir kartą per metus peržiūrėtų daugiametį įgyvendinimo planą.

Plano tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas laiku įgyvendinti reglamentą ir užtikrinti bendrų suderintų EMSWe elementų kokybės kontrolės mechanizmus ir diegimo, techninės priežiūros bei atnaujinimo procedūras. Pirmoji šio dokumento versija buvo parengta ir patvirtinta 2021 m ([3]).

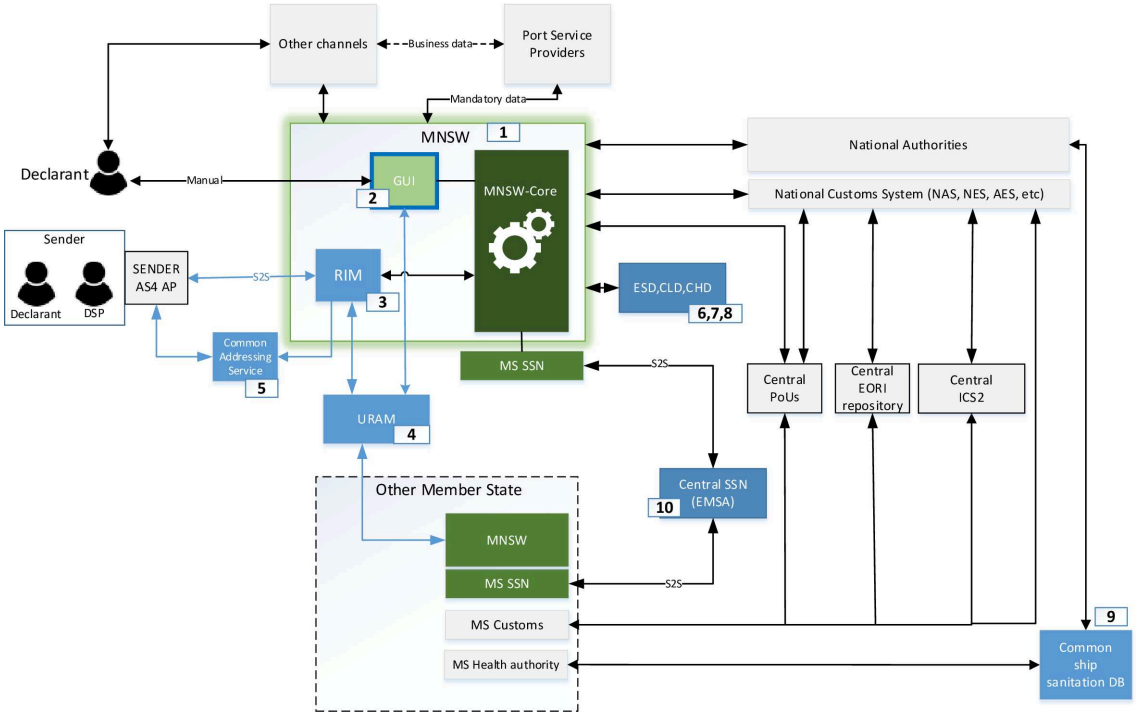
2. *EMSWe IT architektūra*

EMSWe yra decentralizuota aplinka, grindžiama jūrų sektoriaus nacionalinių vieno langelio sistemų tinklu. Kiekvienoje iš tų sistemų yra jų tarpusavio ryšiui palaikyti skirtas suderintos pranešimų teikimo sąsajos modulis (RIM) ir naudotojų ryšiui su sistema palaikyti skirta grafinė naudotojo sąsaja (GUI).

Aplinką papildo bendros paslaugos, pavyzdžiui, EMSWe naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistema (URAM), bendros duomenų bazės ir bendra adresavimo paslauga (CAS).

([1]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239, kuriuo nustatoma Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinka ir panaikinama Direktyva 2010/65/ES (OL L 198, 2019 7 25, p. 64).
([2]) Reglamento (ES) 2019/1239 2 straipsnio 3 dalis.
([3]) Komisijos komunikatas 2021/C 299/03.

Su viena jūrų sektoriaus nacionaline vieno langelio sistema susijusi aukšto lygio EMSWe struktūra

Pateiktoje diagramoje parodyta aukšto lygio EMSWe struktūra iš valstybės narės perspektyvos. Ji iliustruoja MNSW sąveikavimą su pranešimų teikėjais, duomenų paslaugų teikėjais ir valstybių narių institucijų sistemomis.

Jos sudedamosios dalys:

Elementas	Aprašymas	Straipsniai
1	Jūrų sektoriaus nacionalinė vieno langelio sistema (MNSW)	2 straipsnio 3 dalis
2	Grafinė naudotojo sąsaja (GUI)	2 straipsnio 9 punktas, 6 straipsnio 4 dalis
3	Suderintos pranešimų teikimo sąsajos modulis (RIM)	2 straipsnio 4 punktas, 6 straipsnio 1 dalis
4	EMSWe naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistema (URAM)	12 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
5	Bendra adresavimo paslauga (CAS)	2 straipsnio 10 dalis
6	EMSWe laivų duomenų bazė (ESD)	14 straipsnis
7	Bendra buvimo vietos duomenų bazė (CLD)	15 straipsnis
8	Bendra pavojingų medžiagų duomenų bazė (CHD)	16 straipsnis
9	Bendra laivų sanitarijos duomenų bazė (SSD)	17 straipsnis
10	„SafeSeaNet“ (nacionalinė SSN ir centrinė SSN sistema)	8 straipsnio 4 dalis

3. ***Antrinės teisės aktų priėmimas***

Pagal EMSWe reglamentu suteiktus deleguotuosius įgaliojimus Komisija priėmė **Deleguotąjį reglamentą (ES) 2023/205** ([4]), kuriuo:

— iš dalies keičiamas EMSWe reglamento priedas, kuriame išvardytos pranešimų teikimo pareigos pagal ES, tarptautinės ir nacionalinės teisės aktus;

— EMSWe reglamentas papildomas nustatant EMSWe duomenų rinkinį, sudaromą iš daugiau kaip 1 100 duomenų elementų, kurių reikalaujama pagal pranešimų teikimo pareigas.

Kitus deleguotuosius aktus tikimasi priimti 2024 m. (iki EMSWe reglamento taikymo pradžios dienos), kai bus iš dalies keičiamas priedas ir (arba) duomenų rinkinys.

EMSWe reglamentu Komisijai buvo suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti MNSW suderintų elementų ir EMSWe numatytų bendrųjų paslaugų specifikacijas. Šiuo tikslu Komisija priėmė **Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/204** ([5]), kuriame yra pirmas EMSWe numatytų suderintų MNSW aspektų ir trijų bendrų duomenų bazių specifikacijų ir taisyklių rinkinys. Kiti **įgyvendinimo aktai** ([6]) bus priimti 2023 ir 2024 m. ir tada specifikacijų rinkinys bus išsamus.

Kad būtų papildytos pranešimų teikimo sąsajos modulio specifikacijos, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir padedama Europos jūrų saugumo agentūros (EMSA), rengia pranešimų teikimo vadovą (MIG), kuriame bus aprašyta, kaip pranešimų teikėjai ir MNSW keisis pranešimais per pranešimų teikimo sąsajos modulį. Ten bus aptarti ir atsakomieji institucijų pranešimai apie gavimą ir apie sprendimus po formalumų atlikimo. **Tikimasi, kad pirmoji stabili MIG versija bus išleista iki 2023 m. pabaigos**.

EMSWe reglamento 8 straipsniu Komisijai taip pat suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti atitinkamos informacijos, kuri turi būti pakartotinai naudojama ir pateikiama vėlesnių lankymųsi uoste metu, elementų sąrašą. Apibrėžus šiuos duomenis, gali būti patobulinta „SafeSeaNet“, jos keitimosi duomenimis mechanizmai ir sąsajos, įskaitant būtinas saugumo priemones, taip pat atitinkami dokumentai ([7]).

4. ***Konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais strategija***

Atlikdama parengiamąjį darbą Komisija pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytus principus privalo tinkamai konsultuotis, taip pat ir su ekspertais. Rengdama antrinės teisės aktus Komisija turėtų užtikrinti, kad su valstybių narių ekspertais ir verslo bendruomene būtų konsultuojamasi skaidriai ir pakankamai iš anksto.

Siekdama parengti antrinės teisės aktus ir užtikrinti nuoseklų ir skaidrų IT kūrimą, Komisija konsultuosis su valstybių narių ekspertais (EMSWe nacionaliniais koordinatoriais ir jų pakviestais ekspertais). Kadangi EMSWe reglamentas taikomas keliems muitinės įvežimo ir išvežimo formalumams, Komisija prireikus konsultuosis su muitinės ekspertų grupėmis, pavyzdžiui, Elektroninės muitinės koordinavimo grupe ir (arba) Muitinės verslo grupe (administruojamomis Mokesčių ir muitų sąjungos GD). Šiuo tikslu gali būti rengiami bendri susitikimai su muitinės ekspertų grupėmis.

([4]) Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/205 2022 m. lapkričio 7 d. kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1239 papildomas nuostatomis dėl Europos jūrų sektoriaus vieno langelio aplinkos duomenų rinkinio nustatymo ir iš dalies keičiamas jo priedas (OL L 33, 2023 2 3, p. 24).

([5]) 2022 m. spalio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (nauja redakcija) (OL L 33, 2023 2 3, p. 1).

([6]) EMSWe reglamento 6 straipsnio 1 dalies, 8 straipsnio 5 dalies, 12 straipsnio 4 dalies, 13 straipsnio 2 dalies ir 17 straipsnio 3 dalies nuostatos.

([7]) *Sąsajos ir funkcijų kontrolės dokumento* (IFCD) ir *SafeSeaNet XML pranešimų teikimo informacinio vadovo* pakeitimus patvirtins Skaitmeninės jūrų laivybos sistemos ir paslaugų valdymo aukšto lygio iniciatyvinė grupė (HLSG), atsižvelgdama į Direktyvos 2002/59/EB III priedo 2.2 punkte nustatytas užduotis.

Siekdama užtikrinti nuolatinį EMSWe ir ES keitimosi jūrų laivybos informacija sistemos („SafeSeaNet“) tarpusavio ryšį ir sąveikumą, Komisija bendradarbiaus su Skaitmeninės jūrų laivybos sistemos ir paslaugų valdymo aukšto lygio iniciatyvine grupe (HLSG).

Komisija taip pat užtikrins, kad ekspertų grupėse stebėtojų teisėmis dalyvautų sektoriaus asociacijų atstovai.

5. ***Bendrų sudedamųjų dalių ir paslaugų kūrimo ir bandymo tvarkaraštis***

Pranešimų teikimo sąsajos modulis (RIM)

2022 m. rugpjūčio mėn. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, pirminio bandymo tikslais įjungė pirmąją pranešimų teikimo sąsajos modulio versiją kaip pradinį perspektyvų produktą, kurio pagrindinė funkcija – palaikyti ryšį tarp sistemų.

Kad būtų iki galo įvykdytas RIM specifikacijas nustatantis teisės aktas, kuris dar turi būti priimtas 2023 m., bus įjungtos naujos kitų funkcijų turinčios RIM versijos. Valstybėms narėms bus išplatinti visi integracijai į jų MNSW reikalingi dokumentai, įskaitant įvairioms RIM versijoms taikomą RIM strategiją.

Įjungus stabilią RIM versiją, valstybės narės turėtų ją **integruoti** į savo MNSW. Todėl tikimasi, kad tikrindamos RIM veikimą Komisija ir valstybės narės atliks **techninius bandymus**. Valstybės narės turės atlikti sektoriaus sistemų sujungimo su RIM bandymus, siekdamos užtikrinti, kad jomis naudojantis būtų galima per RIM vykdyti pranešimų teikimo prievoles atitinkamoje jų MNSW.

Kad galėtų vykti keitimasis susijusia informacija, valstybės narės turės atlikti bandymus ir prireikus atlikti integravimą ir su kitomis atitinkamomis institucijomis bei Komisijos sistemomis. Komisija teiks tinkamą paramą nacionaliniams koordinatoriams kuriant ir konfigūruojant RIM ir kiekvienoje valstybėje narėje atliks būtinus atitikties ir priėmimo bandymus. Numatoma RIM techninio integravimo į MNSW ir bandymo, įskaitant bandymus su pranešimų teikėjais, trukmė yra **18 mėnesių** nuo 2024 m. pirmo ketvirčio.

EMSWe naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistema (URAM)

Komisija kuria bendrą naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistemą ir sudaro sąlygas ja naudotis. Taip palengvinamas prie pranešimų teikimo sąsajos modulio prisijungsiančių siuntėjų (pranešimų teikėjų ir duomenų paslaugų teikėjų) tapatumo nustatymas. Pranešimų teikėjų iš kitų šalių, kurie nori prisijungti prie MNSW naudodamiesi savo grafinėmis naudotojo sąsajomis, tapatumui nustatyti Komisija svarsto galimybę naudoti esamą eIDAS sistemą ([8]).

Naudotojų registravimo ir prieigos valdymo sistemos specifikacijos bus patvirtintos kartu su RIM specifikacijomis. Planuojama, kad šias specifikacijas atitinkančios URAM paslaugos bus sukurtos ir parengtos tuo pačiu metu kaip ir stabili RIM versija (2023 m.). Tai leis atlikti visą bandymų ciklą ir įgyvendinti integraciją, susijusius su MNSW RIM ir URAM paslaugų tarpusavio ryšiais ir sąveika.

Bendra adresavimo paslauga (CAS)

EMSWe reglamento 13 straipsnio 2 dalyje numatytas CAS specifikacijas suplanuota patvirtinti iki 2024 m. trečio ketvirčio. Kartu su ekspertų grupėmis pradėti rengti specifikacijas planuojama 2023 m. Šią paslaugą numatoma pradėti kurti po to, kai bus sukurtas pranešimų teikimo sąsajos modulis, o baigti kurti – iki reglamento taikymo pradžios dienos. Kai specifikacijos bus priimtos, Komisija nustatys CAS integravimo į bendrą pranešimų teikimo aplinką grafiką.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj

Duomenų bazės

Įgyvendinimo Reglamentu (ES) 2023/204 buvo patvirtintos EMSWe laivų duomenų bazės, bendros buvimo vietos duomenų bazės ir bendros pavojingų medžiagų duomenų bazės specifikacijos. EMSWe laivų duomenų bazę, bendrą buvimo vietos duomenų bazę ir bendrą pavojingų medžiagų duomenų bazę Komisija kuria glaudžiai bendradarbiaudama su EMSA. Techninis šių duomenų bazių įgyvendinimas apims darbą, susijusį su kiekvienos duomenų bazės baziniu duomenų rinkiniu ir sistemų sąsajos vadovais (SIG), o po to bus vykdoma techninė plėtra ir integracija dalyvaujant valstybėms narėms. Tikimasi, kad šios trys duomenų bazės sukurtos ir parengtos valstybėms narėms išbandyti bus 2024 m. antrąjį pusmetį.

Laivų sanitarijos duomenų bazės įgyvendinimas bus planuojamas vėlesniame įgyvendinimo etape, po to, kai bus apibrėžtos EMSWe reglamento 17 straipsnio 3 dalyje numatytos specifikacijos.

Išsamus tvarkaraštis

Bendros sudedamosios dalys ir paslaugos	Planas								
	2023			2024				2025	
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Pranešimų teikimo sąsajos modulis (RIM)									
Siuntėjo patvirtinimo funkciją turinčio RIM įjungimas									
MIG pranešimams apie formalumus									
MIG atsakomiesiems pranešimams									
Sintaksės patvirtinimo funkciją turinčio RIM ([9]) įjungimas									
Integravimas ir bandymas valstybėse narėse ([10])									
URAM									
URAM paslaugų naudotojo vadovai									
URAM S2S patvirtinimo paslauga									
Centrinis siuntėjų registras									
Perėjimas prie RIM[7] ir jo integracija dalyvaujant valstybėms narėms									
Bendra adresavimo paslauga (CAS)									
Specifikacijų rengimas									
Kūrimas ir bandymas (integravimas su RIM)									
EMSWe laivų duomenų bazė (ESD)									
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG									
Centrinės duomenų bazės kūrimas									
Integracija su valstybių narių sistemomis									
Bandymai prieš pradedant eksploatuoti									
Bendra buvimo vietos duomenų bazė (CLD)									
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG									
Centrinės duomenų bazės kūrimas									

([9]) Laikantis visų RIM specifikacijų sukurto RIM.

([10]) URAM centrinėmis paslaugomis bus galima naudotis tik atliekant priėmimo bandymus, kai vyks integravimas su valstybių narių RIM.

Bendros sudedamosios dalys ir paslaugos		Planas								
		2023			2024				2025	
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Integracija su valstybių narių sistemomis										
	Bandymai prieš pradedant eksploatuoti									
Bendra pavojingų medžiagų duomenų bazė (CHD)										
Bazinis duomenų rinkinys ir SIG										
Centrinės duomenų bazės kūrimas										
Integracija su valstybių narių sistemomis										
	Bandymai prieš pradedant eksploatuoti									
Bendra laivų sanitarijos duomenų bazė (SSD) ([11])										
Specifikacijų rengimas										

6. ***Reglamento taikymas***

Nuo reglamento taikymo pradžios dienos visa pranešimų teikimo pareigoms įvykdyti reikalinga informacija bus teikiama naudojant EMSWe duomenų rinkinį ir laikantis jo taisyklių. Kiekviena valstybė narė per pirmuosius 12 mėnesių (nuo 2025 m. rugpjūčio 15 d.) teiks pagalbos paslaugas MNSW naudotojams ir siūlys MNSW pagalbos svetainę, kurios struktūra apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2023/204 III priede.

Tikimasi, kad nacionalinis įgyvendinimas, įskaitant bandymą, iš viso truks ne mažiau kaip 18 mėnesių. RIM versijas ir URAM paslaugas suplanuota įjungti iki 2023 m. pabaigos, tada valstybės narės ir sektoriaus atstovai galės pradėti įgyvendinimą ir atlikti atitinkamus bandymus. Tikimasi, kad šis pereinamasis laikotarpis, įskaitant atitikties bandymo su kitomis institucijomis ir sektoriaus atstovais laikotarpį, tęsis 2024 m. ir 2025 m., kol bus pradėtos teikti centrinės paslaugos.

Vis dėlto Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, toliau stebės įgyvendinimo padėtį ir daromą pažangą. Jei bus aktualu, 2024 m. pradžioje ji iš naujo įvertins plano įgyvendinamumą ir pateiks pasiūlymų, kaip spręsti galimo vėlavimo problemas.

([11]) Dėl tolesnių veiksmų bus nuspręsta vėlesniame etape.